

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ชลิตา ทวีโชคนิมิต^{1*}, ชวน ภารังกุล²

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Received: 01 June 2020

Revised: 31 July 2020

Accepted: 26 August 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียนเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 246 คน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ F-test (One Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า (1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอำนาจข้อมูลข่าวสาร ด้านอำนาจอ้างอิง ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ และด้านอำนาจการบังคับ ตามลำดับ และ (2) เปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน พบว่ากลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าอำนาจอ้างอิง และอำนาจเชี่ยวชาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : อำนาจ การใช้อำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษา

*ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: raining_siri@hotmail.com

The Power Usage of School Administrators in Kamphaengsean District under Nakhonprathom Educational Service Area Office 1

Chalida Thaweechoknimit^{2,*}, Chuan Parunggul²

¹Master of Education Program in Education Administration,

Muban Chom Bueng Rajabhat University

²Associate Professor Dr., Muban Chom Bueng Rajabhat University

Received: 01 June 2020

Revised: 31 July 2020

Accepted: 26 August 2020

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) study the power usage of administrators in Kamphaengsean district under Nakhonprathom Educational Service Area Office 1 and (2) to make a comparison of the power usage of administrators in Kamphaengsean district under Nakhonprathom Educational Service Area Office 1 by school groups. By quantitative research methods. The samples group consisted of 246 teachers. The instruments used for collecting data were 5 rating scales questionnaires with reliability .96. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic means, standard deviation and F-test (One Way ANOVA). The research results were as follows: (1) The power usage of the administrators in Kamphaengsean district under Nakhonprathom Educational Service Area Office 1 as a whole was at a high level. Considering the features of each aspect, were found have at the highest level in 1 aspect and in the high level of 6 aspects as follows; Information Power, Referent Power, Expert Power, Legitimate Power, Reward Power, Ecological Power and Coercive Power, and (2) the comparison of the power usage of the administrators in Kamphaengsean district under Nakhonprathom Educational Service Area Office 1 by school groups does not show very significantly differences at the .05 level. Considering the features of each aspect, were found have Referent Power and Expert Power are significantly different at the .05 level, other than that no difference.

Keywords : Power, Power Usage, School Administrators

*Corresponding Author; E-mail: raining_siri@hotmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของมนุษย์ ดังนั้น ส่วนหนึ่งของศักยภาพของมนุษย์จึงมาจากการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งการศึกษาในระบบมีสถานศึกษาหรือโรงเรียน เป็นแหล่งผลิตการศึกษาแหล่งใหญ่ เป็นกลไกการพัฒนาคน และการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ก้าวทัน กับนานาชาติ (Siritharungsri, 2010) สังคมไทยจึงต้องพยายามปรับตัวให้มีการพัฒนาที่สอดคล้องกับโลก ในยุคปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สังคมไทยสามารถเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงได้ก็คือคุณภาพของคน เนื่องจาก คนที่มีคุณภาพย่อมที่จะเป็นขุมพลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเครื่องมือที่จะใช้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพคือ กระบวนการเรียนรู้และการศึกษา (Chumworathayee, 2002) ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียน เพราะเป็น บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการให้สถานศึกษาบรรลุจุดหมาย ผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานของ โรงเรียน

ผู้นำโดยทั่วไปเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน รวมไปถึงประสบการณ์ในการบังคับบัญชา คน หากการทำงานโดยเอาใจเขามาใส่ใจเราและดำเนินอย่างมีศิลปะ ความยอมรับและความมีประสิทธิภาพของ การทำงานย่อมเกิดขึ้น ซึ่งในทางทฤษฎีแล้วการใช้อำนาจให้เป็นประโยชน์อาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์หรือ สภาพแวดล้อม ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีความสามารถอาจใช้อำนาจแตกต่างกันในบริบท เวลา และสถานการณ์ที่ แตกต่างกัน (Mongkolwanit, 2012) ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกวิถีทาง เพื่อดำเนินการให้บรรลุภารกิจตามที่กำหนดไว้ให้สูงสุดเท่าที่จะกระทำได้ และนับว่า เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องหาทางดำเนินการให้ลุล่วงได้ด้วยดี ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน การใช้ อำนาจของผู้บริหารจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการจัดการในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ในขณะเดียวกัน โรงเรียนก็ใช้แนวทางต่างๆ ขององค์การในการที่จะทำให้จุดประสงค์ของโรงเรียนบรรลุ (Sergiovarnni and Starratt, 1988)

ในปัจจุบันในสถานศึกษาสังกัดต่างๆ พบว่า ผู้บริหารมีการใช้อำนาจหน้าที่ไม่เหมาะสมกับคนและงาน จึงทำ ให้งานประสบความล้มเหลวหรือได้ผลไม่ตรงเป้าหมาย การใช้อำนาจการบังคับบัญชาที่เคร่งครัดมีการแบ่งงานกันทำ ตามลักษณะเฉพาะมีกฎเกณฑ์อย่างเข้มงวด ในบางครั้งก็ผู้บริหารใช้อำนาจพร่ำเพรื่อ อ้างข้อกฎหมาย หรือระเบียบ ต่างๆ มาใช้กับครู กล่าวคือมีการใช้อำนาจตามความพอใจและอารมณ์ของตนเอง และไม่ยึดหลักคุณธรรม การบริหารงานของหน่วยงานหรือองค์การให้ประสบผลสำเร็จย่อมประสบปัญหาหลายประการ ซึ่งสาเหตุที่สำคัญ ประการหนึ่งอาจมาจากการใช้อำนาจของผู้บริหารในระดับต่างๆ ค่อนข้างไม่เหมาะสมกับคนและงาน จึงเป็นสาเหตุ ให้งานประสบความล้มเหลว หรือได้ผลไม่ตรงตามเป้าหมาย กล่าวคือ ถ้าการใช้อำนาจบังคับบัญชาเคร่งครัด มีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะเฉพาะ วางกฎเกณฑ์ที่เข้มงวด การทำงานที่มุ่งแต่ผลของงานมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงเพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาย่อมมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจ ส่งผลให้เกิดความขัดแย้ง ในองค์กรได้ (Chansom, 1983) สอดคล้องกับ Sawatburi (2012) ได้กล่าวไว้ในทิศทางเดียวกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้อำนาจในการควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาและใช้ทรัพยากรช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้ ผู้บริหารที่ไม่มีอำนาจจะเป็นผู้บริหารที่ไม่ได้รับการยอมรับ หรือไม่อาจใช้อำนาจสั่งการผู้อื่นให้ดำเนินงาน ได้ตามที่ต้องการ ย่อมส่งผลเสียต่อผลการดำเนินงานขององค์การหรือสถานศึกษา

นอกจากนี้ตามสถานศึกษาต่างๆ ยังพบว่า ที่มาและปัญหาในเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารในด้านอำนาจ ตามกฎหมายนั้น ผู้บริหารบางหน่วยงานไม่สั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรในการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

รับผิดชอบ อีกทั้งผู้บริหารยังขาดการกระจายความรับผิดชอบให้ครูผู้สอนอย่างเหมาะสม ส่วนในด้านอำนาจการให้รางวัล พบว่า ผู้บริหารไม่ไว้วางใจในการมอบหมายงานที่สำคัญให้กับครูผู้สอน อำนาจการบังคับบางครั้งทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์การเช่นเดียวกันจึงควรพิจารณาใช้อย่างรอบคอบ ซึ่งอำนาจการบังคับ ถือว่าจะเป็นวิธีการที่สามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชายินยอมปฏิบัติตามหากละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น จะไม่เป็นผลดีต่อตัวบุคลากร กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของการปฏิบัติหน้าที่ ฉะนั้นอำนาจการบังคับจึงเป็นอำนาจที่ครูรับรู้ได้ว่าจะได้รับการตำหนิ ตักเตือน ชี้แจงหรือการลงโทษที่ผู้บริหารกำหนดไว้ถ้าไม่ยอมทำตามผู้บริหาร แต่ในทางกลับกันถ้าผู้บริหารไม่สามารถทำให้ครูยอมรับได้อาจเกิดผลเสียตามมาในเรื่องของการต่อต้าน การขัดคำสั่ง ทำให้ครูบางท่านละเลยต่อหน้าที่หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บริหาร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมา เช่น Kongsamai (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจทุกประเภทอยู่ในระดับมาก และ Chomnak (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ Che-Arsae (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายยะรัง อำเภอยะรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ระดับการใช้อำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งผลการเปรียบเทียบการใช้อำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จึงมีความสนใจศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ดังนั้นการศึกษว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อำนาจในแนวทางใด มากน้อยเพียงใด และส่งผลอย่างไร จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก เพราะคำตอบจะสามารถอธิบายได้ว่าผลของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นอย่างไร ผู้วิจัยจึงสนใจและมุ่งศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษา 51 แห่ง ประกอบด้วยครูผู้สอนจำนวน 682 คน โดยสามารถนำผลการวิจัยมามีส่วนช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการใช้อำนาจที่จะส่งผลดีทั้งต่อตนเองและองค์การในแนวทางที่ถูกต้อง เพื่อทำให้บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีความคล่องตัว สามารถพัฒนาองค์การได้ตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานร่วมกันอย่างร่วมมือร่วมใจ ทำให้การดำเนินงานต่างๆ ภายในองค์การประสบความสำเร็จ

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย คือ สถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนต่างกัน มีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยกำหนดขอบเขตวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนจากโรงเรียนในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 682 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนจากโรงเรียนในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 246 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนโดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้วิธีการจับสลาก

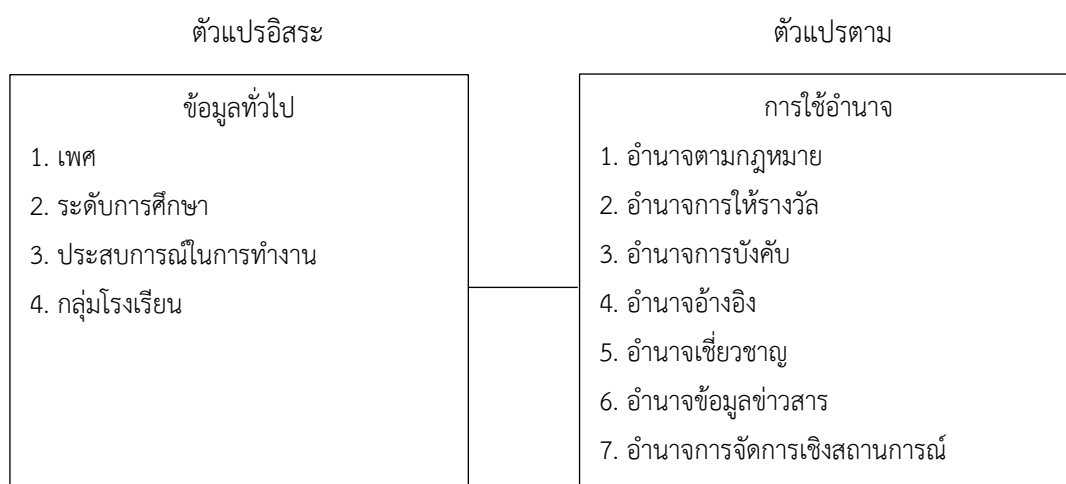
3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจอ้างอิง อำนาจเชี่ยวชาญ อำนาจข้อมูลข่าวสาร และอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีการใช้อำนาจตามแนวคิดของ Yukl (2013) เสนอไว้ 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจอ้างอิง อำนาจเชี่ยวชาญ อำนาจข้อมูลข่าวสาร และอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ โดยนำแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังแผนภูมิที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนจากโรงเรียนในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 รวมทั้งสิ้น 682 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนจากโรงเรียนในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 246 คน และใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 246 คน จาก 682 คน (จาก 51 โรงเรียน)
2. กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายโรงเรียน
3. ทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นหน่วยโรงเรียน ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม คือ การใช้อำนาจ ประกอบด้วย อำนาจตามกฎหมาย (Legitimate Power) อำนาจการให้รางวัล (Reward Power) อำนาจการบังคับ (Coercive Power) อำนาจอ้างอิง (Referent Power) อำนาจเชี่ยวชาญ (Expert Power) อำนาจข้อมูลข่าวสาร (Information Power) และอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ (Ecological Power)

เครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มโรงเรียน และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของแกรี่ ยุคส์ โดยมีตัวแปรย่อยในแต่ละองค์ประกอบรวม 7 ตัวแปรย่อย มีข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 32 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจผู้บริหารสถานศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยให้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า 0.67-1.00
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในอำเภอดอนตูม และอำเภอเมืองนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครูผู้สอนจำนวน 30 คน
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1978) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับ เท่ากับ .969 เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 เพื่อออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้
2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ได้แก่ สถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอกำแพงแสน จำนวน 246 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดกระทำข้อมูลโดยมีขั้นตอน คือ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับคืนมา จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำข้อมูลไปคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มโรงเรียน ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ F- test (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์จำแนกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 78.86 เป็นเพศชายจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 21.14 ระดับการศึกษา พบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 65.45 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 34.15 และลำดับที่น้อยที่สุดคือจบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.41 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มากที่สุด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 45.53 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 30 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.33 เท่ากัน และลำดับที่น้อยที่สุดคือประสบการณ์ในการทำงาน 21-30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.82 โดยอยู่ในกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 30.89 รองลงมาคือกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 1 จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 27.24 กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 2 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 23.58 และลำดับที่น้อยที่สุดคือกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 18.29

ตอนที่ 2 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ในการวิเคราะห์การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.46) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อำนาจข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ อำนาจอ้างอิง ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) อำนาจเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.54) อำนาจตามกฎหมาย

($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.50) อำนาจการให้รางวัล ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.57) อำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.55) ตามลำดับ และอำนาจการบังคับ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. = 0.59)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า กลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อำนาจอ้างอิง และอำนาจเชี่ยวชาญ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้น ได้แก่ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจข้อมูลข่าวสาร และอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ซึ่งผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's method) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านอำนาจอ้างอิง จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน พบว่า กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 1 มีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านอำนาจอ้างอิง แตกต่างจาก กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน และผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's method) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน พบว่า กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 1 มีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ แตกต่างจากกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านอำนาจข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านอำนาจอ้างอิง ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ ตามลำดับ และด้านอำนาจการบังคับมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน พบว่ากลุ่มโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อำนาจอ้างอิง และอำนาจเชี่ยวชาญ แตกต่างกัน ส่วนนอกนั้น ได้แก่ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจข้อมูลข่าวสาร และอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 1 มีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านอำนาจอ้างอิง แตกต่างจาก กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3 นอกจากนั้นพบว่า

ไม่แตกต่างกัน และพบว่า กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 1 มีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ แตกต่างจาก กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3 นอกจากนั้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านอำนาจข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านอำนาจอ้างอิง ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ ตามลำดับ และด้านอำนาจการบังคับมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จากผลการศึกษาดังกล่าวอาจเป็นเพราะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีการใช้อำนาจในการบริหารงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านขั้นตอนการคัดสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาดำรงตำแหน่ง ทำให้สถานศึกษามีผู้บริหารที่เหมาะสมเข้ามาบริหารสถานศึกษาโดยใช้อำนาจในการบริหารได้ดี

นอกจากนั้น การใช้อำนาจข้อมูลข่าวสารจึงเป็นอำนาจพื้นฐานที่มีประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของภายในสถานศึกษาโดยเฉพาะในยุคสังคมข่าวสารในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารที่มีความรอบรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยถูกต้องอยู่เสมอ ให้ข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือเป็นประโยชน์ถูกต้องมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร ผู้บริหารจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงผู้บริหารมีความชัดเจนในการบังคับบัญชา ใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ในการชักนำหรือโน้มน้าวครูผู้สอนให้สำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา จำเป็นที่จะต้องใช้อำนาจในแต่ละด้านให้เหมาะสม ผู้บริหารที่ใช้อำนาจอ้างอิงสูงจะมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีมนุษยสัมพันธ์ดีทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเคารพ ส่วนการใช้อำนาจเชี่ยวชาญเนื่องจากปัจจุบันมีการเพิ่มพูนความรู้ของผู้บริหาร ผู้บริหารมีทักษะความชำนาญในการบริหารงานอย่างครอบคลุมทุกด้านอย่างเป็นระบบ ใช้อำนาจหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบอย่างเคร่งครัด ยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจด้วยความเป็นธรรมชาติ จึงส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ ทำให้ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำสูงสุดในการปรับโครงสร้างระบบการบริหารต่างๆ ภายในสถานศึกษาให้ทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และการปฏิรูปการศึกษาที่มีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rachaniyom (2013) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Punchurat (2017) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน พบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครูผู้สอน

ในอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ได้แก่ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจข้อมูลข่าวสาร อำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่แตกต่างกัน ได้แก่ อำนาจอ้างอิง และอำนาจเชี่ยวชาญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจในการบริหารงานอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งแยกกลุ่มโรงเรียน โดยยึดภาระงานที่ครูผู้สอนรับผิดชอบเป็นเกณฑ์ ผู้บริหารมีโครงสร้างการบริหารงาน ภาระหน้าที่ รวมไปถึงงานเป้าหมายการบริหารงาน ภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน ปฏิบัติงานสายงาน การบัญชาและปัจจัยอื่นๆ ภายใต้กรอบแนวทางเดียวกันทุกกลุ่มโรงเรียน จึงส่งผลให้การรับรู้การใช้อำนาจผู้บริหารของครูที่มีกลุ่มโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sukniti (2012) ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่พบว่าเมื่อจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Burmette (1993) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาลักษณะการใช้ฐานอำนาจของครูใหญ่ในโครโรไลนาเหนือ พบว่า การใช้อำนาจของครูใหญ่เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจอ้างอิง อำนาจการให้รางวัล อำนาจตามกฎหมาย และอำนาจการบังคับ โดยทั่วไป ครูใหญ่ใช้อำนาจแตกต่างกัน โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพศ ระดับของการบังคับ ระดับของโรงเรียน ระดับของประสบการณ์ หรือการรวบรวมกันของสิ่งเหล่านี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอำนาจอ้างอิง แตกต่างจากการใช้อำนาจในด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารควรวางตัวให้เหมาะสมเป็นที่น่ายกย่องนับถือ มีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเสียสละต่อส่วนรวม ผู้บริหารควรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดหมายที่กำหนดไว้ และควรให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคแก่ครูทุกคน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ และเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เสียสละอุทิศตนโดยไม่หวังผลประโยชน์ ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงาน

1.2 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอำนาจเชี่ยวชาญมีความแตกต่างจากการใช้อำนาจในด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารควรมีเทคนิค ความรอบรู้และความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ ใช้ประสบการณ์ของตนเองให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ให้การบริหารงานเป็นที่ยอมรับ ควรพัฒนาความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี รวมไปถึงงานถึงการมีหลักจิตวิทยา และควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางแก้ไขปัญหโดยที่ผู้บริหารเป็นผู้รับฟังแล้ว นำแนวทางต่างๆ นั้นมาพิจารณา เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่อื่นๆ

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานภายในสถานศึกษาในเขตพื้นที่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- Burmette, N. P. (1993). Descriptive study of the power bases used by North Carolina Principals. *Dissertation Abstracts International*, 53(1), 2173-A.
- Chansom, S. (1983). *Human Resource Management*. Bangkok: Chongjarern Printing. (in Thai)
- Che-Arsae, A. (2015). *Power Execution of Administrators in Yarang Network Center at Yarang District Under Pattani Primary Educational Service Area Office 2*. Independent Study of the Degree of Master of Education Program in Educational Administration. Yala: Yala Rajabhat University. (in Thai)
- Chomnak, N. (2014). *A Study on power usage of Administrators in Kamphaeng Phet province under the secondary educational service Area office 41*. Independent Study of the Degree of Master of Education Program in Educational Administration. Nakhon Sawan: Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)
- Chomworathayee, N. (2002). *The ladder of education quality assurance*. Bangkok: Book Point Company Limited. (in Thai)
- Cronbach, L. J. (1978). *Essential of psychological testing*. 3rded. New York: Harper and Row.
- Kongsamai, P. (2012). *The Empowerment of School Administrators of Schools Under Mueang Lamphun Municipality*. Independent Study of the Degree of Master of Education Program in Educational Administration. Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Mongkolwanit, C. (2012). *Organization management and educational personnel*. Bangkok: V.Print. (in Thai)
- Rachaniyom, N. (2013). *The power using of school administrators in amphoe mueang under the office of Chantaburi primary educational service area 1*. Independent Study of the Degree of Master of Education Program in Educational Administration. Chonburi: Burapha University. (in Thai)
- Sawatburi, O. (2012). *Organizational behavior and communication*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Sergiovanni, T. J., and Starratt, R. J. (1988). *Supervision human perspectives*. New York: McGraw-Hill.
- Siritharungsri, P. (2010). *Education reform for Thai wellbeing: new alternatives for Thai people Offer an alternative education system that is suitable for Thai people*. [Duplicate document]. Bangkok: Author. (in Thai)

- Sukniti, P. (2012). *The Exercise of Power of Educational Administrators as Perceived by Administrators and Teachers under the Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 10*. Thesis of the Degree of Master of Education Program in Educational Administration. Lopburi: Thepsatri Rajabhat University. (in Thai)
- Panchurat, A. (2017). *Authority of Administrators as opinions by teachers in Beungkan District Under the office of Beungkan Primary Education Service area*. Thesis of the Degree of Master of Education Program in Educational Administration. Bangkok: Burapha University. (in Thai)
- Yukl, Gary A. (2013). *Leadership in Organization*. 7thed. New York: Pearson Prentice-hall.